

Особености на прякото изпълнение на чуждестранни съдебни решения по граждански и търговски дела, постановени в държавите-членки на Европейския Съюз

Таня Градинарова

Specifics of direct enforcement of foreign judgments in civil and commercial matters given in the Member States of the European Union : The significant changes introduced by the provisions devoted to the recognition and enforcement of judgments given in a Member State in the territory of another Member State, with Regulation (EC) No. 1215/2012 of the European Parliament and of the Council on jurisdiction and the recognition and enforcement of judgments in civil and commercial matters, raise issues, which clarification is important for law enforcement. Interest for the procedural theory are the questions with regard to the transmission of foreign judgment under direct enforcement, specifics of the claim, which establishes the absence of barriers to recognition of the foreign judgment, the procedure for examining the application of the debtor for refusal of enforcement. Given that the procedure for failure to implement the decisions of foreign courts, unless provided for in Regulation (EC) No. 1215/2012, is entirely subject to national law, study the issues of interaction of internal procedural Regulation norms is necessary and relevant.

Key words: *recognition and enforcement, refusal of implementing and enforcement a decision of an EU Member State to another Member State, proceedings for examining an application for refusal of enforcement.*

ВЪВЕДЕНИЕ

1. Регламент № 44/2001 (ЕО) на Съвета относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела⁹⁹ („Брюксел I“) предвиди особена процедура за допускане изпълнението на чуждестранни осъдителни решения по граждански и търговски дела, уредена в разпоредбите на раздел втори, глава трета (чл. 38 –чл. 56). По силата на Регламента в държавите - членки беше въведено единно и опростено производство по допускане на изпълнението, или производство по съкратена и опростена екзекватура¹⁰⁰. В изпълнение на задълженията за държавите-членки, предвидени в чл. 74 от Регламента, в българския Граждански процесуален кодекс (ГПК), в раздел II от глава петдесет и седма бяха уредени съответните процесуални норми, определящи подсъдността и актовете на съда, с които се допуска изпълнението на чуждестранното съдебно решение на територията на Република България по силата на Регламент „Брюксел I“. За разлика от прякото признаване на правните последици на чуждестранното съдебно решение на държава-членка на територията на друга държава-членка, без специална процедура (чл. 33 от Регламент № 44/2001 и чл. 621¹⁰¹), допускането до изпълнение на чуждестранното осъдително съдебно решение предпоставя предварителното провеждане по инициатива на кредитора на производство по опростена екзекватура пред компетентния съд на държавата-членка, в която то се цели. Съгласно чл. 623, ал.1, производството е родово подсъдно на окръжен съд, а местната подсъдност се определя по три критерия : постоянен адрес на длъжника – физическо лице, седалище на длъжника – юридическо лице или клон, или по местоизпълнението на задължението. Правомощията на компетентния съд са ограничени до формална проверка на

⁹⁹ Официален вестник на Европейския съюз, серия L, бр. 12 от 16 януари 2001 г., с.1-23.

¹⁰⁰ Подробно Тодоров, Т., Международно частно право, Европейският съюз и Република България, С: Сиби, 2007, с. 351-355.

¹⁰¹ Всички текстове на закон, при които не е изрично посочено друго, са от Гражданския процесуален кодекс.

предпоставките за допускане на изпълнението¹⁰² и се материализират в съдебен акт – **разпореждане, със значение на решение, постановено в исков процес** (чл. 623, ал.4).

2. Преработеният текст на Регламент „Брюксел I” –Регламент (ЕС) № 1215/2012 на Европейския парламент и на Съвета относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела¹⁰³ (Регламент „ Брюксел I bis”) започва да се прилага, считано от 10 януари 2015 г. по отношение на съдебни решения и други автентични актове, постановени в държавите-членки в съдебни производства, образувани след тази дата (чл. 66, § 1 от Регламент „Брюксел I bis“). За разлика от първообрази си, Регламент № 1215/2012 **премахва изискването за предварително провеждане на процедура по допускане на изпълнение на осъдително съдебно решение**¹⁰⁴, постановено в държавата-членка по произход, като условие за неговото изпълнение в сезираната държава-членка. По силата на чл. 39 от Регламент „ Брюксел I bis“, осъдителното съдебно решение, постановено и изпълняемо в една държава-членка, е изпълнително основание във всяка друга държава-членка.

3. В изпълнение на задълженията на държавите-членки по чл. 74 от Регламент № 1215/2012, законодателят ни прие съответните изменения в ГПК на уредбата по признаването и допускането на изпълнение на съдебно решение, постановено в друга държава-членка¹⁰⁵. С въведената нова разпоредба на чл.622 а, той превърна осъдителното съдебно решение, постановено в държавата-членка по произход, в **пряко изпълнително основание**¹⁰⁶, въпреки нормата на чл. 41, § 1 от Регламент „ Брюксел I bis“, предвиждаща идентични условия за изпълнение на чуждестранно и вътрешно съдебно решение.

4. При въведения в съответствие с разпоредбите на Регламент № 1215/2012 нов ред за изпълнение на чуждестранни съдебни решения на държава-членка, при който се премахва условието за предварително провеждане на производство по издаване на декларация за изпълняемост¹⁰⁷, ответникът (длъжникът), разполага с възможността да предприеме процесуални действия, в резултат на които да бъде отказано изпълнението при наличието на основанията, предвидени в Регламент „Брюксел I bis”. Оспорването от страна на длъжника предполага образуване на **нарконо производство по отказ за изпълнение**, уредено в разпоредбите на чл. 46-51 от Регламент № 1215/2012, допълнени от законодателя ни с лаконичната преpraщаща норма на чл. 622 б¹⁰⁸. Предмет на този доклад са изследване на особеностите на прякото изпълнение на чуждестранно съдебно решение, както и тези на специалното производство по отказ от изпълнение на осъдително съдебно решение, постановено в държава-членка по произход, и критичен преглед на законодателната му уредба, резултат от последните изменения на ГПК.

¹⁰² Подробно *Попова, В.*, Актуални проблеми на европейския граждански процес и част VII на ГПК, С: Сиела Норма, 2011, с. 62-65.

¹⁰³ Официален вестник на Европейския съюз, серия L, бр. 351 от 20 декември 2012 г., с. 1-32.

¹⁰⁴ За понятието „съдебно решение“ вж. разпоредбата на чл. 2, б. “а” от Регламент „ Брюксел I bis”.

¹⁰⁵ Обн. ДВ, бр. 50/ 3 юли 2015 г.

¹⁰⁶ За понятията преки и косвени изпълнителни основания вж. подробно *Попова, В.*, в: *Сталев, Ж.*, *Мингова, А.*, *Стамболиев, О.*, *Иванова, Р.*, Българско гражданско процесуално право, 9-то преработено и допълнено издание(първо по действащия ГПК), С.: Сиела Норма АД, 2012, с. 921-922.

¹⁰⁷ За идентичността между термините „производство по допускане на изпълнение“ и „производство по издаване на декларация за изпълняемост“ вж. подробно *Попова, В.*, цит. съч., с. 62, както и *Тодоров, Т.*, цит. съч., с. 351-352.

¹⁰⁸ ЗИД на ГПК, обн. ДВ, бр. 50 / 3 юли 2015 г.

ИЗЛОЖЕНИЕ

5. При действието на правилата на Регламент № 44/2001, фактическият състав на изпълняемото чуждестранно осъдително съдебно решение, постановено от съд на държава-членка по произход на територията на друга държава - членка, включва следните кумулативни елементи : 1) наличие на акт, съответстващ на понятието „съдебно решение“ по смисъла на чл. 32 от Регламент № 44/2001 (ЕО), постановен от съд или правораздавателен орган¹⁰⁹ на държавата- членка по произход; 2) съдебното решение да е постановено по гражданско или търговско дело, при спазване на ограниченията в приложното поле на Регламент „Брюксел I“, уредени в разпоредбите на чл. 1, § 2 от него; 3) изпълняемост на съдебното решение в държавата- членка по произход, удостоверено с препис от съдебното решение, който отговаря на необходимите условия за установяване на неговата автентичност (чл. 53, § 1 от Регламент „Брюксел I“) и сертификат по образец, установен в приложението V към чл. 54 от Регламент „Брюксел I“; 4) влязъл в сила акт на сезираната държава-членка, постановен в рамките на специалната процедура за допускане на изпълнението му – решение по молбата за декларация за изпълняемост (чл. 42, § 1 от Регламент „Брюксел I“), наречено от българския законодател „разпореждане по допускане на изпълнение“ (чл. 623, ал.5).

6. Производството по издаване на декларацията за изпълняемост на съдебното решение, постановено в държава-членка по произход, на територията на сезираната държава-членка, уредено в разпоредбите на чл. 38 –чл. 56 от Регламент „Брюксел I“, се развива по инициатива на кредитора - молител, който съвпада с легитимирания страна в съдебния процес, приключил с постановеното в държавата-членка по произход осъдително съдебно решение или е негов правоприемник. Насрещна страна е длъжникът, притежаващ имущество в сезираната държава-членка, върху което да бъде насочено принудителното изпълнение, или негов правоприемник¹¹⁰. В съответствие с принципа за взаимно доверие и за целите на ефективността, първоинстанционният съд в сезираната държава-членка ограничава правомощията си до изцяло формална проверка на представените от молителя необходими документи за допускане на изпълнението на съдебното решение, без да има право да проверява ех officio основанията за отказ от изпълнение (съобр. 17 от Регламент № 44/2001). Затова в първоинстанционния си стадий производството се развива като едностранно, без връчване на препис от молбата за допускане на изпълнение на длъжника (чл. 623, ал.1, изр.2-ро). **Молбата се разглежда в закрито заседание, за което страните не се призовават и длъжникът не може да изтъкне възраженията си срещу издаване на декларация за изпълняемост на решението.** Въпреки това производството не е с охранителен характер, а е **спорно правораздавателно по естеството си**¹¹¹ и приключва с разпореждане по допускане, „което има значението на решение, постановено по исков процес“ (чл. 623, ал. 5). Правомощията на сезирания съд са ограничени до проверка за спазването на родовата и местна подсъдност, проверка на предпоставките за обявяване на решението за изпълняемо (предмет на осъдителното решение е спор

¹⁰⁹ Съгласно чл.1, § 1, б. „г“ от Регламент „Брюксел I“, той не се прилага по отношение на арбитража.

¹¹⁰ Реш.№ 486/ 16.12.2011 по гр.д.№ 99/2011, ГК, IV г.о.

¹¹¹ Вж. в този смисъл : *Попова, В.*, цит. съч., с. 64, както и съдебната практика : Реш.№ 294/ 13.11.2012 по гр.д.№ 33/2012, ГК, III г.о. ; обратното становище за „по-скоро охранителен, отколкото състезателен характер“ на това производство не може да бъде споделено, поради спорния му предмет. За него вж. *Мусева, Б.*, Реформа на международната компетентност и екзекватурата по граждански и търговски дела на държавите-членки на ЕС (нов Регламент Брюксел I а, Търговско право, 2014, № 4, с.21.

в обхвата на Регламент № 44/2001, то отговаря на изискванията на „съдебно решение“ съгласно чл. 32 от Регламента, постановено от съд на държава-членка и е изпълняемо в държавата по произход) и **формална проверка от външна страна** на представените от молителя и изброени в чл. 53 от Регламент № 44/2001 документи, представляващи задължителни приложения към молбата за допускане на изпълнението¹¹². Състезателният характер на производството проличава във фазите по въззивно и касационно обжалване на разпореджанието, в които длъжникът има право да изтъкне основанията за отказ от допускане на изпълнение на решението на съда по произход и да упражни правото си на защита в съответствие със стандартите за ефективни правни средства на защита и справедлив съдебен процес (чл. 47, ал.1 от Харта на основните права на Европейския съюз¹¹³). Предмет на производството е установяване условията за изпълнение в сезираната държава-членка на осъдителното съдебно решение на съда по произход, т.е. **установяване на изпълнителната сила на чуждестранното решение**¹¹⁴. Производството завършва с два типа съдебни актове : 1) разпореджане или решение, с което се допуска изпълнението на осъдителното съдебно решение на съда по произход на територията на Република България и се издава изпълнителен лист след влизането му в сила. Този съдебен акт се ползва със сила на пресъдено нещо, предмет на която е установяване на изпълнителната сила на решението на съда по произход. 2) разпореджане или решение, с което се оставя без уважение молбата за издаване на декларация за изпълняемост, т.е. за допускане на изпълнението на решението на съда по произход на територията на Република България. В тази хипотеза, със сила на пресъдено нещо се отрича изпълнителната сила на чуждестранното съдебно решение и се препяства принудителното му изпълнение спрямо имуществото на длъжника в България.

7. Въведеното с разпоредбата на чл.39 от Регламент „ Брюксел I bis“ пряко изпълнение на осъдително съдебно решение на съда по произход в сезираната държава-членка **представява изпълнение без необходимост от декларация за изпълняемост**. Същевременно, разпоредбата на чл. 41, § 1, изр.2-ро от Регламента повелява, **че условията за изпълнение на чуждестранния съдебен акт са идентични с тези на вътрешното решение**. В отклонение от този принцип, законодателят **ни превърна чуждестранното съдебно решение в пряко изпълнително основание** (чл. 622 а, ал.1), **за разлика от българското, за изпълнението на което е необходимо издаването на изпълнителен лист** (чл. 404, т.1). Изпълнението на решението, постановено в държава-членка на ЕС, се извършва в България **след сезиране на изпълнителния орган** въз основа на препис от съдебното решение и удостоверение, издадено от съда по произход при спазване на реквизитите на формуляра по приложение I към Регламент „ Брюксел I bis“ (чл. 53 от Регламента във връзка с чл. 622 а, ал.2). Срецу това пряко изпълнение длъжникът има право на защита **чрез инициране на специално производство**, по реда на което да установи наличието на основания за отказ от изпълнение, предвидени в чл.45 от Регламент „ Брюксел I bis“ (съгласно препащането в нормата на чл. 46) и националното право (съобр. 30 от Регламент „ Брюксел I bis“)¹¹⁵.

¹¹² Реш.№ 33/17.02.2012 по гр.д.№ 601/2011, ГК, III г.о..

¹¹³ Официален вестник на Европейския съюз, серия С, бр. 326 от 26 октомври 2012.

¹¹⁴ Вж. за констативното действие на декларацията за изпълняемост *Тодоров, Т.*, цит.сч., с. 351.

¹¹⁵ В съдебната практика по прилагането на Регламент № 44/2001 се приема, че разпоредбата на чл. 121 Кодекса на международното частно право е неприложима в производството по чл. 623 – вж. Реш.№ 152/28.12.2012 по търг.д.№ 970/2011, ТК, I т.о.

8. При уредбата на производството по разглеждане на молбата за отказ от изпълнение европейският законодател е нормирал в Регламент „Брюксел I bis“ **основополагащи правила**: отнасянето му към компетентността на съда (чл. 47, § 1 от Регламент № 1215/2012); подчиняването му на диспозитивното начало (чл. 46 от Регламент № 1215/2012); задължението на сезирания съд да се произнесе „незабавно по молбата за отказ за изпълнение (чл. 48 от Регламент № 1215/2012), възможност за триинстанционно разглеждане на молбата (чл. 47, чл.49 и чл. 50 от Регламент № 1215/2012), липсата на автоматично спиране на принудителното изпълнение при подаване на молбата за отказ от изпълнение (чл. 44 от Регламент № 1215/2012). **Конкретната уредба на процедурата по разглеждане на молбата е предоставена на законодателството на сезираната държава-членка** (чл. 47, § 2 от Регламент № 1215/2012).

9. На изискването за детайлизиране уредбата на това специфично производство за отказ от изпълнение българският законодател отговори **съвсем лаконично**, с приемането на текста на чл. 623 б, препращащ за разглеждането на молбата към производството по допускане на изпълнението на съдебно решение по чл. 623, запазено за решенията в производства, заварени от влизането в сила на Регламент № 1215/2012 на 10 януари 2015 г. При това, не беше съобразен **различният предмет на двете производства**, откъдето следват разликите в правомощията на сезирания съд: от една страна, това по допускане на изпълнението на чуждестранното съдебно решение : установяване на формалните условия за допускане на изпълнението, удостоверени в документите по чл. 53 от Регламент „Брюксел I“ и оттам – ограничените правомощия на сезирания съд, изразяващи се във формална проверка на представените от молителя необходими документи за допускане на изпълнението на решението на съда по произход; от друга страна : установяване на конкретния фактически състав на твърдяното от молителя основание за отказ от изпълнение (чл. 46 във връзка с чл. 45 от Регламент „Брюксел I bis“) и оттам- **необходимостта съдът да извърши сериозна с оглед правните последици правораздавателна преценка за наличие или липса на тези основания, което налага провеждане от самото начало на производство с исков характер, с възможност насрещната страна да противопостави възраженията си срещу твърдените от молителя основания за отказ от изпълнение на чуждестранното решение още от първоинстанционния му стадий**.

10. При съчетаното прилагане на разпоредбите на чл. 46 до 51 от Регламент „Брюксел I bis“ и чл. 622 б, във връзка с чл. 623, легитимиран да образува производството по отказ от изпълнение е длъжникът или неговият правоприемник, който подава молба за това пред родово компетентния окръжен съд по своя постоянен адрес (ако е физическо лице), седалище (ако е юридическо лице или клон) или местоизпълнение. Реквизитите на молбата не са уредени, предмет на уредба както в Регламент „Брюксел I bis“ (чл. 47, § 3), така и в чл. 623, ал.2 са задължителните приложения към молбата : препис от съдебното решение и удостоверение, издадено в съответствие с чл. 53 от Регламента. Липсата на уредба на задължителните реквизити на молбата за отказ от изпълнение е недостатък, който е в състояние да предостави възможност за депозиране на т.нар. „бланкетни молби“, в които се твърдят най-общо наличие на основания за отказ от признаване и допускане на изпълнение в обхвата на чл. 45 от Регламент „Брюксел I bis“. Като прибавим към това и обстоятелството, че актът, с който съдът се произнася в това производство, „има значението на решение, постановено в исков процес“, възниква проблемът за предмета на делото и обема на длъжимата защита от съда в това производство и оттам – за пределите на установителното действие на силата на

пресъдено нещо на съдебния акт, с който то завършва – дали тя се разпростира върху всички уредени основания за отказ от изпълнение или върху конкретно посоченото и подлежащо на доказване от длъжника основание. **Спорният правораздавателен характер на производството по разглеждане на молбата за отказ за изпълнение налага необходимост от конституиране на страната, чието вземане е признато в решението на съда по произход, още в първоинстанционния стадий от неговото развитие.** Затова правилата на чл. 623, ал.1, изр. 2-ро (за липса на препис от молбата за отказ от изпълнение и липса на изискване за връчването ѝ на насрещната страна), както и чл. 623, ал.2 – разглеждане на молбата в закрито заседание, въз основа само на представените от молителя документи, особено при съобразяване на дискрецията, предоставена на съда съобразно разпоредбата на чл. 47, § 3, ал.2 от Регламент „Брюксел I bis“ да не изисква предоставяне на документите, ако намери за необосновано да ги поиска от молителя, който е длъжник, са неудачни за състезателния характер на това особено правораздавателно производство. Насрещната страна в него – кредиторът, има признато и гарантирано право на защита и правно средство да го упражни чрез отговор или възражение по молбата, още повече, че Регламент „Брюксел I bis“ не ограничава възможността той да бъде конституиран в първоначалната фаза от развитие на производството, за разлика от разпоредбата на чл. 41 от Регламент „Брюксел I“, съгласно която длъжникът няма право на изявление при първоинстанционното разглеждане на молбата за допускане на изпълнение. Затова автоматичното пренасяне на реда за разглеждане на молбата за отказ от изпълнение към производството по допускане на изпълнението буди недоумение и е в състояние да предизвика проблеми в бъдещата съдебна практика.

11. Срокът за подаване на молбата за отказ от изпълнение е уреден в разпоредбата на чл. 622 а, ал.6 – едномесечен от връчването на копие от удостоверението, издадено съгласно чл. 53 от Регламент „Брюксел I bis“, което подлежи на връчване заедно с поканата за доброволно изпълнение, преди първата изпълнителна мярка¹¹⁶. Законът урежда само **пределният срок**, в който може да бъде упражнено правото да се поиска отказ от изпълнение на решението на съда по произход. По общите процедурни правила, не можем да отречем правото на длъжника да сезира окръжния съд с молба за отказ от изпълнение, преди да получи поканата за доброволно изпълнение и удостоверение –формуляр по образец, установен в Приложение I към Регламент „Брюксел I bis“. Ако разполага с имущество на територията на Република България, върху което може да бъде насочено принудително изпълнение, и е узнал за постановеното осъдително решение, постановено в държавата-членка по произход или препис от него му е бил връчен, той има правен интерес да сезира българския съд с молба да бъде отказано изпълнението на постановеното решение, преди да се пристъпи към него. Пределният едномесечен срок е с преклузивен характер – неупражняването на правото да се поиска отказ от изпълнение в неговите рамки води до погасяването му (чл. 64, ал.1). Ако принудителното изпълнение вече е започнало, заедно с молбата за отказ от изпълнение или в по-късна фаза от развитие на производството, длъжникът може да упражни правото си и да поиска от сезирания съд прилагане на мерките за ограничаване последиците от изпълнението, уредени в чл. 44 от Регламент „Брюксел I bis“, включително чрез постановяване на спирането му.

¹¹⁶ Съгласно т.1 от ТР № 2/2013 г. от 26 юни 2015 г. по тълк.д.№ 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС, принудителното изпълнение се насочва върху отделен имуществен обект на длъжника с налагането на запор или възбрана върху този обект, т.е. с обезпечителните мерки, част от изпълнителния процес.

12. Предметът на производството е установяване и доказване на елементите от конкретния фактически състав на твърдяното от молителя основание за отказ от изпълнение, което води до извод, че то е задължителен реквизит на молбата на лицето, срещу което се иска изпълнение (чл. 46, във връзка с чл. 45 от Регламент „Брюксел I bis“). За съжаление, тази необходимост е убягнала от вниманието на българския законодател. Производството е възможно да завърши с две хипотези на окончателни съдебни актове : 1) разпореждане или решение, с което се уважава молбата на длъжника, като се отказва изпълнението на осъдителното съдебно решение на съда по произход на територията на Република България поради установяване със сила на пресъдено нещо на твърдяното от молителя конкретно основание. Силата на пресъдено нещо на българското решение отрича изпълнителната сила на чуждестранното съдебно решение и пречатства принудителното му изпълнение спрямо имуществото на длъжника в България; 2) разпореждане или решение, с което се оставя без уважение молбата поради липса на предпоставките на твърдяното от молителя основание за отказ от изпълнение. В тази хипотеза се формира сила на пресъдено нещо, с която се установява липсата на конкретното основание, въведено от длъжника чрез твърденията му в молбата и представляващо предмет на делото. Поради обстоятелството, че съдебният акт има „значение на решение, постановено в исков процес“, спорът за наличието или липсата на това конкретно основание не може да бъде пререшаван (чл. 299, ал.1).

13. Краткото изследване и анализ на правилата, посветени на прякото изпълнение и производството по отказ за изпълнение на осъдително съдебно решение на държава-членка на територията на Република България показва неговите отличителни черти : **спорно съдебно двустранно производство със състезателен характер, в рамките на което се извършва сериозна и задълбочена с оглед правните последици правораздавателна преценка за наличие или липса на основанията за отказ от изпълнение.** Предвид на тези негови характеристики, то по-скоро наподобява на производството по признаване и допускане на изпълнението на чуждестранни решения и други актове по КМЧП (чл. 117-121 КМЧП), отколкото на производството по издаване на декларация за изпълняемост по Регламент „Брюксел I“. Неговите особености не са съобразени при уредбата му, препащаща изцяло към процедурата по разглеждане на молба за допускане на изпълнение на съдебно решение на държава-членка по произход.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Критичният анализ на разпоредбите, посветени на прякото изпълнение и производството по разглеждане на молбата за отказ от изпълнение, изясненото негово естество, в съчетание с тълкуване на разпоредбите на Регламент „Брюксел I bis“, посветени на тази особена процедура, позволява да се направят следните изводи и предложения *de lege ferenda*:

1. Необходимо е законодателят да отстрани констатираната неоправдана разлика между **условията за изпълнение на чуждестранния съдебен акт и вътрешното съдебно решение.**

2. Необходимо е законодателят да отстрани констатираното несъответствие между **двустранния и спорен характер** на производството по отказ от изпълнение и предвиденото разглеждане на молбата пред първоинстанционния съд в закрито заседание, т.е. **в несъстезателно по характера си първоинстанционно производство.**

3. Разликите в разпоредбата на чл. 41 от Регламент „Брюксел I“, съгласно която длъжникът няма право на изявление при първоинстанционното разглеждане на молбата за допускане на изпълнение, и липсата на подобно ограничение в нормата на чл. 47 от Регламент „Брюксел I bis“ водят до извод за необходимо конституиране на кредитора като насрещна страна в производството по отказ за изпълнение **още в началния му стадий – пред първоинстанционния съд.**

4. Автоматичното препращане на процедурата за разглеждане на молбата за отказ от изпълнение към производството по допускане на изпълнението, без съобразяване на тяхното различно естество и правни последици, уредено в разпоредбата на чл. 622 б, **е неудачно и е в състояние да породи проблеми в бъдещата съдебна практика.**

При следващо изменение и допълнение на ГПК намирам за необходимо да бъдат отстранени тези законодателни пропуски, като се уеднакви режимът за изпълнение на съдебното решение, постановено в държава-членка на ЕС и вътрешното, както и да се детайлизира уредбата на производството по отказ за изпълнение, в съответствие с изискванията на чл. 47, § 2 от Регламент „Брюксел I bis“.

Съдържанието на доклада представлява публична лекция по смисъла на разпоредбата на чл. 28 от ЗРАСРБ.

ЛИТЕРАТУРА

1. Мусева, Б., Реформа на международната компетентност и екзекватурата по граждански и търговски дела на държавите-членки на ЕС (нов Регламент Брюксел I а), Търговско право, 2014, № 4, 5-23.
2. Попова, В., Актуални проблеми на европейския граждански процес и част VII на ГПК, С: Сиела Норма, 2011.
3. Сталев, Ж., Мингова, А., Стамболиев, О., Иванова, Р., Българско гражданско процесуално право, 9-то преработено и допълнено издание(първо по действащия ГПК), С.: Сиела Норма АД, 2012.
4. Тодоров, Т., Международно частно право, Европейският съюз и Република България, С: Сиби, 2007.

За контакти:

доц. д-р Таня Панайотова Градинарова, Катедра ”Частноправни науки”, Юридически факултет, Русенски университет ”Ангел Кънчев”, GSM : 0898626471; e-mail: t.gradinarova@abv.bg

